

פרשת וישב

ויעזוב בגדו בידה וינס ויצא החוצה (לט, יב)

בפרשתנו קוראים אנו ולומדים על ניסיונו של יוסף הצדיק, ועמידתו בו. מה מבקשת התורה ללמדנו בכך? הרי אין אנו צריכים לסיפור זה כדי לדעת את חומרת איסור העריות, שהוא מהעונות החמורים שבתורה, דיברה מעשרת הדיברות, ואחת משלוש העבירות שעליהן "יהרג, ולא יעבור"! אבל, כבכל פרשיות התורה, יש כאן לימודים נוספים לאין ספור. הלך האחד הוא, שגם

כאשר האדם חש שהקריב קרבן על מזבח אמונתו ועקרונותיו, וכביכול משלמים לו מן השמיים רעה תחת הטובה שעשה - כיוסף הצדיק, שבהימנעותו מן העבירה העלילו עליו עלילה שפלה והושלך לבור כלא למשך עשר שנים - ידע נאמנה כי סוף השכר לבוא, ומבית האסורים יצא למלך!

ולקח נוסף: חז"ל מלמדים, שההסתה של אותה מרשעת פעלה את פעולתה, ויוסף היה על סף נקודת השבירה. התגלתה אליו דמותו של יעקב אבינו, ואמר לו: עתידים אחיך ששמן יכתב על כתפות האפוד של הכהן הגדול, לזיכרון עולם לפני ה' - רצונך ששמן ימחה מביניהם? מיד נמנע, ולא עבר.

מה ביקשו חז"ל ללמדנו בכך? את האמצעי הבדוק והמנוסה כנגד הסתות היצר הרע! כי זאת עלינו לדעת: אין לך אדם שאינו צופה לעתיד, ואינו מוכן להקריב מעט מנוחיות ההווה למען עתידו. הן זהו מותר האדם מן הבהמה. עקרת בית שמכינה קערת סלט, עובדת למען העתיד: במקום לאכול את העגבניות כמו שהן, לכסוס את הבצל ולכרסם את המלפפון, היא עמלה בחיתוך ותיבול וערבוב, כדי שבעבור שעה תוכל להגיש מאכל טעים יותר. בעלה עמל חודש תמים, למען המשכורת שבסוף החודש. ילדם לומד שנים רבות למען העתיד הממתין לו בסוף לימודיו. מי שעניו בראשו חוסך בתוכניות חיסכון, בקופות גמל וקרנות פנסיה. יכול היה בכסף זה לחיות טוב יותר בהווה, אבל מעדיף הוא לקמץ בהוצאותיו להבטחת עתידו.

ואם כך חוסך עבור מאה ועשרים שנותיו - מדוע לא יחסוך למען הנצח שמשנת המאה עשרים ואחת והלאה?

בנובהרדוק מספרים היו סיפור. מעשה בחבורת מבלי עולם, ריקים ופוחזים, שהיו שותים ומשתכרים בחבורה ומבלים ימיהם בבטלה. יום אחד תהו ואמרו: "חברה, הרי פעם נצטרך למסור דין וחשבון על מעשינו, מה יהיה?" נבוכו. לבסוף החליטו בתקיעת כף, שהראשון מהם שיעלה למרום יתגלה אל חבריו ויספר להם מה נעשה בדינו. כך יוכלו להתכונן לקראת הבאות.

לא עבר זמן רב, והראשון נפטר משחמת הכבד, מחלת השיכורים. כעבור כמה ימים התגלה לחבריו, ופניו שחורים כשולי קדירה. "מה קרה", נבעתו כולם. "חברה", אמר להם, "הכל בסדר! תמשיכו לשתות, אבל תמנעו משתיית וויסקי!"

"וויסקי?" תמהו, "מה פירוש". "אספר לכם", אמר בעגמימות. "עליתי למרום, ושאלו: עסקת בתורה, הקדשת לה עיתים? שאלתי: מדוע היה עלי לעשות כך? ואמרו: מה השאלה, חייב היית לחשוב לעתידך בעולם העליון! עניתי: עזבו, היה לי 'ראש קטן'. לא חשבתי על העתיד, חשבתי רק על הנאות ההווה! שאלו: כגון מה? ועניתי: עשיתי חיים! שתיתי לשכרה! שאלו: יין? עניתי: יין! ערק? ודאי, ערק! וויסקי? אכן גם וויסקי! תמהו: מילא היין, מתוק. והערק, טעים. אבל הוויסקי - פוי, מריר הוא, איך יכולת לשתות! צחקתי, מה מבינים הם בוויסקי? נכון שבתחילה הוא מר, אבל אחר כך, הא, נעשה חמים בכל הגוף, וההרגשה כל כך טובה...! ואז נתנו עלי בקולם: אם כך, הרי שחשבת על העתיד! מוכן היית לשתות וויסקי מריר בשביל ההרגשה שאחר כך - אז מדוע לא הקצבת שעת לימוד בשביל העולם שאחר כך?! וגזרו את

פרשת וישב

דיני - אל תשאלו...!"

"על כך אני אומר לכם, חברה: המשיכו לשתות, אך רק לא וויסקי"...

מובן שזה הוא ליקחו של שיכור, שכן אין לך אדם שאינו מוכן לוותר מעט בהווה בשביל רווח גדול בעתיד. ועלינו לדעת, שהשקעה של שעת לימוד בהווה, של שעת שיעור תורה, נושאת רווחים גדולים הרבה יותר מהשקעה של עשרים שקלים שמזכה את המשקיע בפרס הגדול שבפיס, גם לו היה יודע את המספר מראש! היחס בין שעה כאן לחיי נצח שם גדול הרבה יותר! ומכל שכן, שהאדם אוכל פירותיה גם בעולם הזה. ומכל שכן, שהוא גם נהנה בשיעור התורה מנועם הלימוד, מאור הקדושה, מתוספת הידיעות, והרי זה רווח כפול ומכופל, הכדאי מכל צד.

מקור: מעיין השבוע